

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СХРЕЩУВАННЯ І КОНСОЛІДАЦІЇ ОЗНАК У НОВОМУ ТИПІ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ

З метою повнішого виявлення генетичного потенціалу худоби велику увагу потрібно приділяти організації повноцінної годівлі та вирощування молодняка, виявленню найбільш перспективних поєднань порід, ліній (родинних груп), генотипів, відбору, оцінці та інтенсивному використанню препотентних бугаїв (лідерів), консолідації цінних ознак з використанням інбридингу.

Виявлено позитивну залежність поліпшуючого впливу англів від роздою стад. У 14 господарствах-репродукторах з рівнем продуктивності стад 4 тис. кг молока і більше середній надій первісток нового типу червоної молочної худоби (3110 голів) перевищував ровесниць червоної-степової породи (1883 голови) на 664 кг ($P < 0,001$) і за жиром — на 0,16% ($P < 0,001$). У 16-ти господарствах, де продуктивність материнських стад становила менше 3,5 тис. кг молока, ефективність схрещування була значно меншою. За виходом молочного жиру первістки (1337 голів) перевищували червоних степових (757 голів) тільки на 1 кг (при показниках: 3061 кг молока і 3,92% жиру — в новому і 3119 кг — 3,82% — у старому типах).

Виявлені кращі поєднання порід: ♀ червона датська х ♂ голштинська; ♀ червона степова х ♂ англєрська; ♀ англєрська х ♂ голштинська; ♀ червона датська х ♂ швіцька; ♀ помісь (червона степова х англєрська) х ♂ голштинська.

Перспективні поєднання ліній і родинних груп при внутрілінійному підборі є Цируса 16497, Фрема 17291, Ганібала Е 4776, Хоягера Е 2168 і крос ліній (родинних груп) ♂ Цируса 16497 х ♀ Ладного КМН-179, Фрема 17291, С.С. Твіна 1428104, Корбітця 16496, Р. Соверінга 0198998; ♂ Фрема 17291 х ♀ Казбека ЗАН-60, Цируса 16497; ♂ Корбітця 16496 х ♀ Цируса 16497, Ладного КМН-179; ♂ Вала 4930 х ♀ Фрема 17291; ♂ швіцізовані червона датська х ♀ Ганібала Е 4776, Фрема 17291, Мідоу В'ю Дестіні 118619, Рекорда УСН-15; ♂ Ганібала Е 4776 х ♀ Ладного КМН-179, Фрема

© І.І. Салій, 1999

17291, Мідоу В'ю Дестіні 118619, Корбітця 16496, Міномета ОМН-765; ♂ Мідоу В'ю Дестіні 118619 х ♀ Фрема 17291, Хоягера Е 2168, Рекорда УСН-15; ♂ Уелкам ін Стретча 143612 х ♀ Цируса 16497, Міномета ОМН-765, Рекорда УСН-15, Фрема 17291. Поєднання цих ліній дає надбавку як по надою (на 8–20%, так і по жирності молока (0,1–0,2%).

Проведені дослідження показали, що в стадах з надоєм вище 4 тис. кг молока помірний інбридинг в ступені III–III має стабілізуючий вплив на закріплення господарських ознак у типі.

Надій первісток нового типу, як і у червоній степовій породі, при осіменінні телиць з 16- до 24-місячного віку підвищується на 681 кг ($P < 0,001$), що свідчить про схожу скороспілість тварин. Виявлено позитивний зв'язок надою із живою масою при першому отеленні ($r = 0,345 \pm 0,06$).

*Інститут тваринництва степових районів
ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» УААН*

УДК 636.22/28.082.265

І.І. САЛІЙ

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО ЕФЕКТУ І КОНСОЛІДАЦІЇ ОЗНАК ПРИ ФОРМУВАННІ МОЛДАВСЬКОГО ТИПУ ЧОРНО-РЯБОЇ ПОРОДИ

У Республіці Молдова нами протягом більш як 20 р. проводилась робота по формуванню масиву чорно-рябої худоби шляхом поглинального схрещування симентал-джерзейських (у північних районах) і джерзей-червоно-степових помісей (південь і центр республіки) з чорно-рябими і голштинськими бугаями.

З метою прискореного формування племінної бази в республіку тільки з 1970 по 1975 р. завезено з Естонії, Литви, України, Московської, Ленінградської, Калінінградської областей Росії, ФРН понад 25 тис. чорно-рябих телиць. За даними племінного обліку, завезене поголів'я перевищувало ровесниць місцевих порід за першу лактацію на 337 і 239, третю і наступні — на 212 і 108 кг. У кращих умовах годівлі й утримання (колгоспи ім. Мічуріна Слободзейського і «Пограничник» Бричанського районів) вони давали значно більшу надбавку молока (+624 і

© І.І. Салій, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31–32